

**КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА І ХОРЕОГРАФІЇ
КАФЕДРА МУЗИЧНО-СЦЕНІЧНОГО МИСТЕЦТВА**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням Вченої ради Факультету
музичного мистецтва і хореографії
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка

19.03.2024 р., протокол №1

Голова Вченої ради
Ганна КОНДРАТЕНКО

ПРОГРАМА

атестаційного екзамену з камерного співу

галузь знань: 02 Культура і мистецтво
спеціальність: 025 «Музичне мистецтво»
освітньо-професійна програма: Спів
освітній рівень – перший (бакалаврський)

Програма атестаційного екзамену з камерного співу для здобувачів освіти спеціальності 025 Музичне мистецтво, освітнього рівня: першого (бакалаврського) освітньо-професійної програми: «Спів».

Розробники:

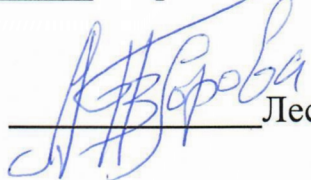
Колесник Євдокія Василівна – професор кафедри музично-сценічного мистецтва, народна артистка України, професор;

Нагорна Ольга Василівна. - доцент кафедри музично-сценічного мистецтва, народна артистка України, доцент.

Програма атестаційного екзамену з камерного співу схвалена на засіданні кафедри музично-сценічного мистецтва Факультету музичного мистецтва і хореографії

Протокол № 2 від 11.03.2024 р.

Завідувач кафедри _____ Мирослав ГРИНИШИН

Гарант освітньо-професійної програми _____ Леся ГОРОВА

Програму затверджено на засіданні Вченої ради Факультету музичного мистецтва і хореографії

Протокол № 1 від 19.03.2024 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма атестаційного екзамену з камерного співу є нормативним документом Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, який розроблено на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 Музичне мистецтво (Спів).

Мета атестаційного екзамену – перевірка практичних умінь та навичок з вокального виконавства, набутих здобувачами в процесі навчання.

Завдання атестаційного екзамену:

- виявити рівень вокально-технічних навичок (рівність звучання в усіх регістрах, володіння всіма видами вокалізації та витонченою палітрою звукових динамічних відтінків);
- виявити ступінь розуміння стилю, жанру та форми виконуваних вокальних творів;
- визначити уміння вокально описати подію камерного твору, що триває невеликий відрізок часу,
- демонструвати зміну душевних станів, що закладена в поетичний та музичний текст вокальної ролі;
- виявити ступінь музично-вокальної та загально-естетичної ерудиції студентів;
- виявити рівень сформаності навичок роботи з вокальним репертуаром, який вивчається мовами оригіналу;
- виявити ступінь фахової спрямованості студента на подальшу професійну діяльність.

Програма атестаційного екзамену складається із сольного виступу здобувача, який складається з трьох вокальних творів різних жанрів за вибором: камерна або концертна арія, романс західно-європейських композиторів, романс композиторів ХХ ст..

Орієнтовні приклади екзаменаційних програм:

- I. Г. Ф. Гендель. Арія «Son come navicella» з кантати "Lungi dal mio bel Nume".
Ф. Ліст, В. Гюго. «Oh! quand je dors».
А. Й. Кос-Анатольський. «Солов'їний романс».
- II. В. А. Моцарт. Концертна арія «Vado ma dove».
Ф. Шуберт. «Ave Maria».
Ф. М. Надененко, Л. Українка. «Дивлюсь я на яснії зорі».
- III. Ф. Каваллі. Арія «Dolce amor bendato dio».
Р. Шуман, Г. Гейне. «Die rose, die lilie».
М. Понсе. «Estrellita».
- IV. К. В. Глюк. Арія Паріса з опери «Паріс і Єлена».
Р. Шуман, Й. фон Ейхендорфа. «Spring night».
Д. Бортнянський «Гімн місяцю»

На атестаційному екзамені з камерного співу здобувачі освіти мають продемонструвати отримані **програмні результати навчання:**

- РН 1.** Демонструвати готовність до свідомої виконавської та творчої діяльності як цілеспрямованого художньо-творчого процесу.
- РН 2.** Демонструвати здатність до організації та професійного володіння навичками сольного та ансамблевого музикування в колективах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.
- РН 3.** Уміти демонструвати виконавську манеру з урахуванням стилю і жанру музичного твору, визначати переконливі шляхи втілення музичного образу.
- РН 4.** Уміти показувати здатність до професійного аналізу музично-естетичних стилів та напрямків, опановування нових явищ в музичному мистецтві.
- РН 5.** Демонструвати вміння переконливо вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію під час концертного виступу.
- РН 6.** Демонструвати під час виконавської діяльності оптимальні шляхи вирішення виконавських проблем, відтворювати емоційно-образний зміст музичного твору, створювати художній образ за допомогою комплексу музично-виражальних засобів.
- РН 7.** Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками для жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору в процесі створення виконавських інтерпретацій.
- РН 8.** Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування та аранжування музики, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (ансамблю, хору).

РН 9. Володіти методикою роботи з вокальним ансамблем, знаннями організаційної та творчої роботи з колективом.

РН 10. Володіти термінологією музичного мистецтва, його поняттєво-категоріальним апаратом.

РН 11. Демонструвати здатність до інтегрування здобутих знань з проблем виконавства, теорії та історії музики в професійній діяльності.

РН 12. Уміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати інформаційне забезпечення у артистичній діяльності.

У випадку дистанційної форми навчання атестаційний екзамен з камерного співу буде проходити на платформі Google Meet, Zoom.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтингова Оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Зміст оцінки
A	90-100	Студент блискуче володіє різними видами техніки співу; переконливо інтерпретує твори найрізноманітніших стилів і жанрів; точно передає драматургію твору вокально-артистичними засобами. Під час виконання студент демонструє відчуття форми, артикуляції, вільне володіння штрихами. Студенту притаманні артистизм, вишуканий смак, ансамблеві навички.
B	82-89	Студент добре володіє різними видами техніки співу, вимовою та створює цікаву інтерпретаційну версію твору. Музичні твори за складністю відповідають програмним вимогам. Під час виступу студент демонструє впевненість та яскраве рівень виконання вокальних творів.
C	74-81	Студент демонструє знання про різні види техніки співу, має добру вимову, навички інтерпретації. Програма за складністю відповідає вимогам, але виступ має певні недоліки, наприклад: виконання недосконале за формою, мають місце певні недоліки інтонації, метро-ритму, тощо; гра інертна, немає емоційного впливу на слухача.

D	64-73	Студент недостатньо добре володіє вокально-технічними прийомами й виконавською майстерністю; слабкі навички інтерпретації. Програма виконується недостатньо стабільно, з помилками. Технічна база не відповідає рівню складності творів, мають місце звукові вади. Студент демонструє неякісне звуковидобування, непродумане фразування та хитку інтонацію.
E	60-63	Студент не досить добре володіє вокально-технічними прийомами й виконавською майстерністю; інтерпретації й читання з листа. Демонструє початковий рівень засвоєння музичного матеріалу, посереднє знання музичного тексту та його виконання. Незадовільний стан слухового контролю.
FX	0-59	Студент продемонстрував низький рівень оволодіння вокальнотехнічними прийомами й виконавською майстерністю; слабкі навички інтерпретації; відсутність динаміки та правильної артикуляції. Студент не спроможний виконати програму на рівні вимог попереднього пункту («задовільно»).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів): підручник для музичних ВНЗ / видання третє, доповнене та перероблене. Київ, Видавець Бихун Ю. В., 2017. 218 с.
2. Антонюк В. Г. Постановка голосу: посібник для музичних ВНЗ. Київ: Українська ідея, 2000. 68 с.
3. Вотріна В. В. Мистецтво співу і вокальна методика М. Е. Донець-Тессейр. Київ: НМАУ імені П. І. Чайковського, 2001. 272 с.
4. Гладишева А. О. Сценічна мова: дикційна та орфоепічна нормативність. Київ: КДіТМ, 1996. 204
5. Колодуб І. С. Практичні поради педагога-вокаліста. Київ: Муз. Україна, 2010. 54 с.
6. Комісаров О. В. Початкове навчання співу на фонетичній основі української мови. Київ: ІСДО, 1995. 88 с.
7. Стахевич О. Г. З історії вокально-виконавських стилів: посібник. Вінниця: Нова книга, 2013. 176 с.
8. Стахевич О. Г. Основи вокальної педагогіки. Ч. 1: Природно-наукові теорії співу: навч. посіб. для муз. та пед. ВНЗ. Харків-Суми, 2002. 92 с.
9. Мадішева Т. П. Співак і мова (культура співу мовою оригіналу: теорія і практика): навч. посіб. Харків: Штрих, 2002. 160 с.
10. Маслій К. С. Виховання голосу співака: навч. посіб. Рівне: «ЛІСТА», 1996. 120 с.

Додаткова:

1. Антонюк В. Г. Орфоепія у художньому співі: дослідницька праця. КНУКіМ. Київ: Українська ідея, 1999. 24 с.
2. Гнидь Б. П. Виконавські школи України: Кафедра сольного співу НМАУ ім. П. І. Чайковського (1971–2001): посібник. Київ: НМАУ імені П. І. Чайковського, 2002. 94 с.
3. Гребенюк Н. Є. Вокально-виконавська творчість: психолого-педагогічний та мистецтвознавчий аспекти: монографія. Київ: НМАУ імені П. І. Чайковського, 1999. 269 с.
4. Микиша М. Б. Практичні основи вокального мистецтва / літ. виклад М. І. Головащенко. Вид. 2. Київ: Музична Україна, 1985. 80 с.
5. Чабаненко В. А. Основи мовної експресії. Київ: Вища школа, 1984. 166 с.

**ПРОГРАМА КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
(ВИКОНАННЯ КОНЦЕРТНОЇ ПРОГРАМИ)
Група ММ-20-С**

**Кунак Анастасія Дмитрівна (спів),
клас доцента Нагорної О.В.**

- Й. С. Бах - арія з кантати № 68 «Mein glaubiges»;
- Ф. Мендельсон - «Зюлейка»;
- Ю. Рожавська - «Давній наспів».